

Številka: 018-139/2022-28

Datum: 28. 2. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Aleksandra Petrovčiča, kot predsednika senata, ter dr. Mateje Škabar in Marka Medveda, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Skupno javno naročilo dobave zdravil brez recepta in živil za posebne zdravstvene namene za potrebe 11 javnih zavodov*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja Farmadent d.o.o., Minařikova ulica 6, Maribor, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Marovt in partnerji, d.o.o., Rozmanova ulica 12, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika in pooblaščenega naročnika Koroška lekarna, Ob Suhi 9, Ravne na Koroškem (v nadaljevanju: naročnik), dne 28. 2. 2023

odločila:

1. Zahtevak za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil dne 31. 10. 2022, pod št. objave JN007400/2022-B01, in v Uradnem listu EU dne 2. 11. 2022, pod št. objave 2022/S 211-606732. Naročnik izvaja postopek javnega naročanja po odprtem postopku v svojem imenu in za svoj račun ter v imenu in za račun desetih (10) posameznih naročnikov.

Vlagatelj je pred potekom roka za predložitev ponudb z vlogo z dne 4. 1. 2023 vložil zahtevak za revizijo, v katerem predlaga razveljavitev celotnega postopka javnega naročanja in povrnitev stroškov postopka pravnega varstva. Vlagatelj zatrjuje, da so določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila oblikovane v nasprotju z določbami Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3).

Dne 18. 1. 2023 je naročnik zavnil vlagateljev zahtevki za revizijo in zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva, Državni revizijski komisiji pa odstopil dokumentacijo v postopku oddaje predmetnega javnega naročila ter dokumentacijo predrevizijskega postopka.

Vlagatelj v vlogi z dne 23. 1. 2023, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vztraja pri revizijskih navedbah.

Po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, ki so navedeni v nadaljevanju.

Pred vsebinsko obravnavo zahtevka za revizijo Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik predmetno javno naročilo, ki ga je razdelil na sklope, oddaja po odprtem postopku z namenom sklenitve okvirnega sporazuma z enim gospodarskim subjektom za obdobje 4 let. Predmet javnega naročila je sukcesivna dobava treh vrst blaga:

- zdravil brez recepta, katerih cena je določena v Centralni bazi zdravil (v nadaljevanju: CBZ),
- zdravil brez recepta, katerih cena ni določena v CBZ in ki se prodajajo le v lekarnah, in
- živil za posebne zdravstvene namene, ki so uvrščena v CBZ in imajo dogovorjeno ceno.

1. Glede spremembe javnega naročila in določitve roka za prejem ponudb

Vlagatelj zatrjuje, da je naročnik s spremembo predmeta javnega naročila in strank okvirnega sporazuma po objavi obvestila o naročilu bistveno spremenil javno naročilo, zato bi moral objaviti novo naročilo in ne s popravki spremeniti javnega naročila. Zaradi bistvene spremembe javnega naročila, ki zahteva novo objavo obvestila o naročilu, je rok za oddajo ponudb prekratek in ni skladen z določbami ZJN-3. V tako kratkem času vlagatelj ne more uskladiti ponudbe s principali. Vlagatelj zatrjuje, da gre za hujšo kršitev in da Državna revizijska komisija v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila, če naročnik ne objavi obvestila o naročilu, čeprav ga k temu zavezuje zakon, ki ureja javno naročanje.

Naročnik na drugi strani zatrjuje, da vlagatelj ni utemeljil bistvene spremembe javnega naročila, saj ni konkretizirano navedel bistvenih sprememb; posledično vlagatelj ni zadostil trditveno in dokaznemu bremenu. Spremembe, ki se nanašajo na popise zdravil, niso bile bistvene. Naročnik tudi ni dodajal strank okvirnega sporazuma, saj je iz naslova javnega naročila in razpisne dokumentacije razvidno, da gre za skupno javno naročilo za potrebe 11 javnih zavodov. Glede roka za oddajo ponudb naročnik navaja, da je bil rok za oddajo ponudb najprej 38 dni od datuma, ko je bilo poslano v objavo obvestilo o javnem naročilu, nato pa je naročnik rok za prejem ponudb podaljšal še več kot za en mesec.

V zvezi z vlagateljevimi očitki o naročnikovi kršitvi druge točke drugega odstavka 39. člena »ZJN-3«, ki jih gre razumeti na način, da vlagatelj naročniku očita kršitev druge točke drugega odstavka 39. člena ZPVPJN, gre najprej pojasniti, da vlagatelj uveljavlja kršitev naročnika, do katere v postopku oddaje javnega naročila sploh ne more priti. Ravnanja naročnika v postopku oddaje javnega naročila določa ZJN-3, medtem ko je ZPVPJN uporabljen za vprašanja v zvezi s postopki pravnega varstva pri oddaji javnega naročila. Naročnik v postopku oddaje javnega naročila tako ne more kršiti določb ZPVPJN. Tudi sicer se druga točka drugega odstavka 39. člena ZPVPJN nanaša na ravnanja Državne revizijske komisije v postopku pravnega varstva in ne na ravnanja naročnika, saj določa, da Državna revizijska komisija ne glede na prvi odstavek 39. člena ZPVPJN v celoti razveljavi postopek oddaje javnega naročila, če pogodba še ni sklenjena in če naročnik ne objavi obvestila o naročilu, čeprav ga k temu zavezuje zakon, ki ureja javno naročanje.

Državna revizijska komisija je štela, da vlagatelj z navedbami o kršitvi 39. člena ZPVPJN uveljavlja, da v konkretnem primeru, v posledici spreminjanja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, obstojijo dejanske okoliščine, ki utemeljujejo uporabo pooblastila iz 39. člena ZPVPJN.

Ugotoviti gre, da je naročnik zagotovil objavo obvestila o naročilu tako na Portalu javnih naročil kot v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije (kar vlagatelju tudi ni sporno), zato ni mogoče zaključiti, da naročnik ni objavil obvestila o naročilu, posledično pa v obravnavanem primeru ni podlage za uporabo pooblastila iz druge točke drugega odstavka 39. člena ZPVPJN. Naročnik se ni izognil izvedbi postopka oddaje in tudi ni uporabil postopka oddaje, ki je izjema, ampak predmetno javno naročilo oddaja po odprtem postopku, zato niso podane okoliščine iz prve točke drugega odstavka 39. člena ZPVPJN. Načina dopolnjevanja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v delu, ki se nanaša na predmet javnega naročila in stranke okvirnega sporazuma, tudi ni mogoče subsumirati pod pojem »hujših kršitev« iz tretje točke drugega odstavka 39. člena ZPVPJN.

Glede sprememb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki jih v tem delu zahtevka za revizijo izpostavlja vlagatelj, gre pritrditi vlagatelju, da v obvestilu o naročilu, objavljenem na Portalu javnih naročil dne 31. 10. 2022, niso navedeni vsi naročniki, ki sodelujejo v predmetnem postopku javnega naročanja, saj je v točki I.1 lme in naslovi naveden zgolj pooblaščen naročnik (tj. Koroška lekarna). Vendar pa gre ugotoviti, da je bil v okviru obvestila o naročilu zainteresiranim gospodarskim subjektom omogočen dostop do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, iz katere je razvidno, da naročnik Koroška lekarna izvaja predmetno javno naročilo v svojem imenu in za svoj račun ter v imenu in za račun desetih (10) posameznih naročnikov – vsi posamezni naročniki so tudi izrecno navedeni. Poleg tega je bil dne 15. 12. 2022 na Portalu javnih naročil (kot tudi v Uradnem listu EU) objavljen Popravek, v okviru katerega je pooblaščen naročnik navedel vse posamezne naročnike, ki sodelujejo v predmetnem postopku javnega naročanja.

Pritrditi gre vlagatelju, da je naročnik po objavi obvestila o naročilu spreminjal predmet javnega naročila. Naročnik je namreč predmet javnega naročila najprej razdelil na 55 sklopov, s Popravkom, objavljenim na Portalu javnih naročil dne 2. 12. 2022, pa je predmet javnega naročila razdelil na 66 sklopov. Prav tako je naročnik po objavi obvestila o naročilu v okviru Popravka, objavljenega dne 23. 12. 2022, spremenil Prilogo 5 – Popis zdravil in živil in Prilogo 6 – Specifikacija s cenami.

Upošteva se navedeno gre ugotoviti, da se naročnik ni izognil obveščanju gospodarskih subjektov prek zahtevanih medijev objav. Naročnik je zagotovil seznanjenost gospodarskih subjektov s predmetom javnega naročila kot tudi s posameznimi naročniki, ki sodelujejo v postopku oddaje javnega naročila. Z omenjenimi podatki se je lahko vlagatelj (tako kot tudi vsi ostali zainteresirani gospodarski subjekti) seznanil, saj je ključna vsebina informacij, ne pa forma oz. oblika, v kateri je posredovana informacija. Ključno tako je, da je naročnik gospodarske subjekte seznanil s spremembo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ne pa, ali se je gospodarski subjekt s spremembo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila seznanil s pojasnilom, popravkom ali pa bi moral naročnik v nov postopek. Upošteva se navedeno tudi ni mogoče zaključiti, da so v konkretnem primeru podane okoliščine, ki bi utemeljevale uporabo pooblastila iz tretje točke drugega odstavka 39. člena ZPVPJN.

V zvezi z vlagateljevimi navedbami, da rok za predložitev ponudb ni določen skladno z določbami ZJN-3, gre ugotoviti, da je naročnik obvestilo o naročilu v objavo na Portal javnih naročil poslal dne 28. 10. 2022 (točka VI.5 obvestila o naročilu), rok za prejem ponudb pa je najprej določil na dan 5. 12. 2022, nato pa ga je podaljšal do dne 7. 2. 2023, kar pomeni, da je naročnik določil rok

za prejem ponudb daljši od 30 dni (prim. drugi odstavek v povezavi s petim odstavkom 40. člena ZJN-3). V zvezi z vlagateljevimi navedbami, da je bilo javno naročilo bistveno spremenjeno, v posledici pa ni dovolj časa za pripravo ponudb, gre še pojasniti, da skladno s tretjim odstavkom 74. člena ZJN-3 naročnik podaljša rok za prejem ponudb, če je bila dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila bistveno spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb. Pritrditi gre navedbam naročnika, da je bila zadnja sprememba dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila objavljena na Portalu javnih naročil več kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb.

Vlagateljeve navedbe, da v tako kratkem času ne more uskladiti ponudbe s principali, so povsem pavšalne in nekonkretizirane, saj vlagatelj niti ne zatrjuje, da se je s principali dogovarjal in usklajeval, vendar dogovora ni mogel doseči, ker principalni potrebujejo več časa. Prav tako vlagatelj ne pojasni, kdaj (če) se je s principalni začel dogovarjati in usklajevati. Državna revizijska komisija zato nima podlage za zaključek, da je rok za prejem ponudb prekratek z vidika objektivnih izhodišč, saj ni mogoče izključiti, da do vlagateljeve uskladitve s principalni ni prišlo zaradi prepozno začetega dogovarjanja in usklajevanja. Vlagatelj tudi ne more uspeti z navedbami, da gre za čas božično-novoletnih praznikov, ko imajo podjetja (vlagatelj) planirane dopuste, saj vlagatelj neprimernost roka za prejem ponudb veže na subjektivno okoliščino. Državna revizijska komisija je že sprejela stališče, da ne more biti odločilno, ali je priprava ponudbe odvisna od subjektivnega stališča do dolžine roka, temveč je treba primernost dolžine roka ugotavljati iz objektivnih izhodišč (prim. odločitev Državne revizijske komisije št. 018-120/2017). Ker vlagatelj razlogov, ki bi iz objektivnih izhodišč utemeljevali neprimernost dolžine roka za pripravo ponudbe, ni navedel, naročnik pa je upošteval minimalne roke, kot jih določa ZJN-3, Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku ni mogoče očitati ravnanj v zvezi z določitvijo roka za prejem ponudb, ki bi bila v nasprotju z ZJN-3.

2. Glede izvajanja okvirnega sporazuma

Vlagatelj zatrjuje, da so pravila o oddaji posameznih naročil v fazi izvajanja okvirnega sporazuma, ki se nanašajo na vzdrževanje predvidenega razmerja med sklopoma, oblikovana v nasprotju z načelom transparentnosti in enakopravne obravnave ponudnikov. Predviden način naročanja niti v teoriji ne zagotavlja spoštovanja predvidenega razmerja, način odprave ugotovljenega nesorazmerja pa ni jasno in nedvoumno opredeljen. Naročnik v četrtem letu ne bo preverjal spoštovanja razmerja in ga lahko zaobide z nenamernim ali namernim ravnanjem.

Naročnik na drugi strani vlagateljeve navedbe zavrača in navaja, da bo v izvedbeni fazi sledil predvidenemu razmerju po vrstah (artiklih/postavkah) in količinah (teh artiklov/postavk). V okvirnem sporazumu so opredeljeni objektivni pogoji za izbiro podpisnika okvirnega sporazuma na ravni skupine sklopov, kateremu bo oddano posamezno naročilo, naročnik pa se je tudi zavezal, da bo za prvo, drugo in tretje leto izvajanja okvirnega sporazuma preveril spoštovanje razmerja po vrsti in količini. Četudi naročnik za četrto leto ne bo preverjal spoštovanja razmerja po vrsti in količini med sklopoma, bo posamezna naročila tudi v četrtem letu oddajal ob upoštevanju prvega odstavka 8. člena vzorca okvirnega sporazuma. Nobenega dvoma ni o tem, na kakšen način se bo odpravljala morebitna manka – naročnik bo naročal z namenom vzpostavitve prvotnega razmerja po vrstah in količinah med sklopoma za preteklo letno obdobje, dodatno naročene količine, ki se bodo upoštevale kot količine odprave manka, pa se ne bodo vštete v količino tekočega letnega obdobja pri ugotavljanju razmerja tekočega leta.

Na podlagi vpogleda v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila gre ugotoviti, da je predmet javnega naročila razdeljen na 66 sklopov, in sicer je na ravni vsakega posameznega naročnika (11) oblikovanih 6 sklopov:

- dva sklopa za zdravila brez recepta, katerih cena je določena v CBZ (sklopi z oznako PV), pri čemer se sklopa razlikujeta le po količini zdravil,
- dva sklopa za zdravila brez recepta, katerih cena ni določena v CBZ (sklopi z oznako NO), in
- dva sklopa za živila za posebne zdravstvene namene na recept, katerih cena je določena v CBZ, ki so količinsko razdeljena na dva sklopa (sklopi z oznako Ž), pri čemer se sklopa razlikujeta le po količini živil.

Razmerje med obema sklopoma (za posamezno vrsto blaga) je pri nekaterih posameznih naročnikih 60:40, pri nekaterih 70:30, pri nekaterih naročnikih pa 80:20. Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil, da je lahko posameznemu ponudniku oddan le en sklop za posamezno vrsto blaga na ravni posameznega naročnika. V posledici količinske razdelitve javnega naročila na sklope in omejitve števila sklopov, ki se lahko oddajo posameznemu ponudniku, bo imel vsak posamezni naročnik za ista zdravila oz. živila sklenjena dva okvirna sporazuma z različnima gospodarskima subjektoma.

Čeprav naročnik predmetno javno naročilo oddaja z namenom sklenitve okvirnega sporazuma za vsak sklop z enim gospodarskim subjektom (v takšnih primerih se ne odpira vprašanje, kateremu gospodarskemu subjektu bo oddano posamezno naročilo, saj se ta oddajo v skladu s pogoji iz okvirnega sporazuma (edinemu) podpisniku okvirnega sporazuma - prim. šesti odstavek 48. člena ZJN-3), pa je naročnik s količinsko razdelitvijo predmeta javnega naročila na sklope in omejitvijo števila sklopov, ki se lahko oddajo posameznemu ponudniku, ustvaril položaj, primerljiv položaju, ko ima naročnik sklenjen okvirni sporazum z več gospodarskimi subjekti brez ponovnega odpiranja konkurence, ki vsebuje objektivne pogoje za izbiro gospodarskega subjekta, podpisnika okvirnega sporazuma (prim. točko a) sedmega odstavka 48. člena ZJN-3). Zato morajo biti (tako kot v primeru sklenitve okvirnega sporazuma z več gospodarskimi subjekti brez odpiranja konkurence) tudi v predmetni zadevi, ko bo naročnik za isti predmet (tj. za ista zdravila) sklenil dva okvirna sporazuma z različnima gospodarskima subjektoma, jasno in natančno opredeljena pravila o tem, na kakšen način se bodo v času trajanja okvirnih sporazumov oddajala posamezna naročila oz. objektivni pogoji za izbiro gospodarskega subjekta, podpisnika okvirnega sporazuma.

Pregled dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila potrjuje navedbe naročnika, da je določil pravila o tem, na kakšen način se bodo v času trajanja okvirnih sporazumov oddajala posamezna naročila. Naročnik je namreč v 8. členu vzorca okvirnega sporazuma določil, da bo blago naročal v obsegu, kot ga bo dejansko potreboval, pri čemer bo sledil naročanju blaga po vrstah in količinah, ki so determinirale sklop, in da bo okvirni sporazum izvajal na način, da bo sledil ohranjanju razmerja po vrstah (artiklih/postavkah) in količinah (teh artiklov/postavk) med sklopoma za posamezno vrsto blaga. Od drugega do desetega odstavka 8. člena vzorca okvirnega sporazuma je naročnik za vsakega posameznega naročnika pojasnil, na kakšen način bodo potekale dobave, tako je npr. za posameznega naročnika Lekarna Velenje, pri katerem je količinsko razmerje med obema sklopoma (za posamezno vrsto blaga) 60:40, določil, da bo prve tri dobave zdravil oz. živil naročil pri dobavitelju iz sklopa skupine 1, naslednji dve dobavi zdravil oz. živil bo naročil pri dobavitelju iz sklopa skupine 2, nato bo zopet naslednje tri dobave zdravil oz. živil naročil pri dobavitelju iz sklopa skupine 1, naslednji dve dobavi pri dobavitelju iz sklopa skupine 2 in tako naprej. Naročnik je nadalje v 8. členu vzorca okvirnega sporazuma določil, da bo razmerje po vrstah in količinah med sklopoma skupine 1 in 2 za posamezno vrsto blaga, preveril letno, in sicer za prvo, drugo in tretje leto izvajanja okvirnega sporazuma. V kolikor bo naročnik ugotovil nesorazmerje po vrstah in/ali količinah med sklopoma skupine 1 in 2 posamezne vrste blaga, bo naročnik pri vseh naslednjih dobavah povečal obseg naročil v delu vrst in/ali količin pri dobavitelju, pri katerem je bil ugotovljen manko, s ciljem vzpostavitev prvotnega razmerja po vrstah in količinah med sklopoma za preteklo letno obdobje. Naveden povečan obseg naročil v delu vrst in/ali količin pri dobavitelju, pri katerem je bil ugotovljen manko,

se ne bo upošteval pri ugotavljanju razmerja po vrstah in količinah tekočega letnega obdobja. Naročnik je na Portalu javnih naročil (glej odgovor, objavljen dne 21. 11. 2022 ob 22.52) tudi pojasnil, da za četrto leto izvajanja okvirnega sporazuma razmerja ne bo preverjal.

Upoštevanje navedeno ni mogoče pritrditi vlagatelju, da je naročnik določil nejasen in nedoločljiv protokol naročanja. Objektivni pogoji za izbiro podpisnika okvirnega sporazuma na ravni skupine sklopov, kateremu bo oddano posamezno naročilo, so namreč jasno opredeljeni od drugega do desetega odstavka 8. člena vzorca okvirnega sporazuma, v katerih je naročnik opredelil, da bo določeno število zaporednih posameznih naročil oddal dobavitelju v sklopu 1, nato določeno število zaporednih posameznih naročil dobavitelju v sklopu 2, nato zopet določeno število zaporednih posameznih naročil dobavitelju v sklopu 1 in tako naprej. Z navedenim je naročnik po presoji Državne revizijske komisije jasno, natančno in nedvoumno opredelil, na kakšen način bo ravnal pri nabavi zdravil oz. kateremu gospodarskemu subjektu (ali podpisniku okvirnega sporazuma za sklop 1 na ravni skupine sklopov ali podpisniku okvirnega sporazuma za sklop 2) bo oddano posamezno naročilo.

Dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila ni nejasna v delu, ki se nanaša na vprašanje, ali se dobava zdravil/živil nanaša na eno zdravilo/živilo, ali na več različnih zdravil/živil. Naročnik je navedel, da bo »pri dobavi zdravil brez recepta, katerih cena je določena v CBZ [...] prve tri dobave zdravil naročil (prva tri naročila zdravil oddal) pri dobavitelju [...]«, zato upoštevanje kontekst, v katerem je pojem »dobava« uporabljen, ne more biti nobenega dvoma, da se nanaša na posamezno naročilo, ki zajema različne vrste zdravil. Smiselno enako gre ugotoviti tudi glede zdravil, ki nimajo določene cene v CBZ, in glede živil. Pri tem ne gre spregledati, da na ta način tudi vlagatelj razume dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, saj zatrjuje, da bo posamezna dobava obsegala različne vrste in količine artiklov.

Prav tako je povsem jasna besedna zveza »naročanje blaga po vrstah in količinah«, sploh upoštevanje, da je naročnik opredelil pojem »vrsta« in »količina«, saj je navedel, da bo sledil »ohranjanju razmerja po vrstah (artiklih/postavkah) in količinah (teh artiklov/postavk)«. Poleg tega je naročnik v okviru odgovora na Portalu javnih naročil (objava dne 18. 11. 2022 ob 16.22), ki ga v zahtevku za revizijo citira tudi vlagatelj, izrecno pojasnil, da to pomeni naročanje blaga po artiklih (postavkah) – vsak artikel predstavlja svojo vrsto, in po količinah posameznega artikla (posamezne postavke), ter da razmerje po vrstah in količinah med sklopoma pomeni razmerje po artiklih (postavkah) in količinah te postavke. Nobenega dvoma zato ni, da bo naročnik naročal blago po posameznih zdravilih in upoštevanje količine teh zdravil, oz. da bo ohranjal razmerja po posameznih zdravilih oz. živilih, kot tudi razmerje glede količine teh zdravil/živil. Naročnik bo torej pri naročanju upošteval vrsto naročenih zdravil/živil, ki je v Prilogi 5 opredeljena z nazivom artikla, kot tudi količine teh konkretnih posameznih zdravil/živil, posledično pa bo zagotovljeno vrednostno razmerje med sklopoma. Enako velja glede ugotovljenega manka, naročnik bo ugotovljeno nesorazmerje odpravil tako po posameznih zdravilih in količini posameznih zdravil, posledično pa bo odpravljeno tudi morebitno nesorazmerje vrednosti dobav.

Pritrditi gre vlagatelju, da predviden način naročanja, upoštevanje, da lahko posamezna dobava oz. posamezno naročilo zajema različne artikle in različne količine, še ne pomeni nujno, da se bo ohranjalo razmerje med sklopoma, vendar pa gre tudi ugotoviti, da se je naročnik zavezal, da bo za prvo, drugo in tretje leto izvajanja okvirnega sporazuma preveril, ali je bilo tekom izvajanja okvirnega sporazuma spoštovano razmerje po vrsti zdravil in količini (med sklopoma skupine sklopov), ki so determinirala sklop. Neutemeljene so navedbe vlagatelja o nejasnosti dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v delu, ki se nanaša na odpravljanje ugotovljenega nesorazmerja, saj je naročnik jasno določil, da če bo ugotovil, da v predhodnem letu ni bilo spoštovano razmerje po vrsti zdravil in količini, bo ugotovljeno nesorazmerje odpravil v okviru dobav v tekočem letu (tj. v letu, v katerem bo naročnik preverjal spoštovanje razmerja),

s ciljem vzpostavitve prvotnega razmerja po vrstah in količinah med sklopoma za preteklo letno obdobje. Naveden povečan obseg naročil v delu vrst in/ali količin pri dobavitelju, pri katerem je bil ugotovljen manko, se ne bo upošteval pri ugotavljanju razmerja po vrstah in količinah tekočega letnega obdobja. Pritrditi gre sicer, da v posledici navedenega ne bo upoštevano zaporedje posameznih dobav (torej da bo določeno število zaporednih posameznih naročil oddal dobavitelju v sklopu 1, nato določeno število zaporednih posameznih naročil dobavitelju v sklopu 2, nato zopet določeno število zaporednih posameznih naročil dobavitelju v sklopu 1 in tako naprej), vendar je to določeno z namenom odprave ugotovljenega nesorazmerja. S predstavljenim načinom odprave ugotovljenega nesorazmerja pa je odpravljen tudi pomislek vlagatelja, na kakšen način bo naročnik ravnal v primeru, če bo ugotovljeno, da je celotno količino posameznega zdravila/živila naročil pri enem dobavitelju, saj bo naročnik, dokler ne bo vzpostavljeno predvideno razmerje, to zdravilo/živilo kupoval od drugega dobavitelja.

Ne držijo navedbe vlagatelja, da naročnik v četrtem letu izvajanja okvirnega sporazuma ne bo spoštoval predvidenega razmerja po vrsti blaga in količini med sklopoma skupine sklopov. Naročnik je namreč zgolj predvidel, da za četrto leto izvajanja okvirnega sporazuma ne bo preverjal spoštovanja razmerja po vrsti zdravil in količini med sklopoma skupine sklopov, ne pa, da predvidenega razmerja ne bo ohranjal. Četudi naročnik za četrto leto ne bo preverjal spoštovanja razmerja, pa je naročnik predvidel, da bo tudi v tem letu oddajal posamezna naročila ob upoštevanju prvega odstavka 8. člena vzorca okvirnega sporazuma (in bo torej sledil naročanju blaga po vrstah in količinah, ki so determinirale posamezen sklop znotraj skupine sklopov) in ob upoštevanju načina, predvidenega v drugem do desetem odstavku 8. člena vzorca okvirnega sporazuma. Če bo vlagatelju oddan kateri izmed sklopov in bo vlagatelj v izvedbeni fazi ocenjeval, da naročnik v četrtem letu izvajanja okvirnega sporazuma ni spoštoval razmerja med sklopoma na ravni skupine sklopov, bo lahko kot pogodbeni stranka pred pristojnim sodiščem uveljavljal (morebitno) naročnikovo kršitev pogodbenih obveznosti.

Upošteva se navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati, da so določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila glede načina izvajanja okvirnega sporazuma oblikovane v nasprotju z določbami ZJN-3, zato je Državna revizijska komisija s tem povezane revizijske navedbe zavrnila kot neutemeljene.

3. Glede novih zdravil oziroma živil

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik zahteva, da izbrani ponudnik v izvedbeni fazi dobavlja nova zdravila oz. živila ob upoštevanju enakih pogojev in elementov ponudbe (višine popusta na ceno in ugodnosti na obseg poslovanja). Ponudniki v trenutku oddaje ponudbe ne morejo predvideti vrste in količine novih zdravil oz. živil, kot tudi ne njihove cene. Ker bodo ocene različnih ponudnikov glede novih zdravil oz. živil različne, bo naročnik prejel neprimerljive ponudbe. Naročnik je določil obveznost dobave v primeru, da ima dobavitelj zdravilo oz. živilo na zalogi. Ponudnik bi se torej moral načrtno izogibati razpolaganju z novimi zdravili oz. živil, če bi ugotovil, da bi zaradi ponujenega popusta na ceno in višine ugodnosti na obseg poslovanja posloval z izgubo. Naročnik ni opredelil načina izbire dobavitelja za novo zdravilo oz. živilo in v primeru naročanja novih zdravil ne bo spoštoval predvidenega razmerja med sklopoma.

Naročnik vlagatelju odreka aktivno legitimacijo in zatrjuje, da je oblikoval pogojno (in ne absolutno) obveznost glede dobave novih zdravil, posledično pa so revizijski očitki neutemeljeni. Ker je obveznost pogojna, za novo blago ne veljajo razmerja med sklopoma.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelju (v nasprotju z mnenjem naročnika) ni mogoče odreči aktivne legitimacije za presojo izpostavljenih revizijskih očitkov, saj vlagatelj v bistvu zatrjuje, da zaradi zahteve glede dobave novih zdravil oz. živil (tj. zdravil oz. živil, ki jih v trenutku

oddaje ponudbe še ni trgu, pač pa bodo na trg prišle šele tekom izvajanja okvirnih sporazumov) naročnik gospodarskim subjektom ni zagotovil zadosti informacij za pripravo ponudbe (natančneje, informacij relevantnih za oblikovanje popustov in ugodnosti), kar pa (lahko) vpliva na vlagateljev položaj v predmetnem postopku oddaje javnega naročila.

Iz 9. člena vzorca okvirnega sporazuma izhaja, da se bo naročnik, če bo tekom izvajanja okvirnega sporazuma potreboval nova zdravila brez recepta oz. živila, z dobaviteljem dogovoril za dobavo tega blaga. Naročnik je nadalje določil, da če bo dobavitelj razpolagal z zdravilom, ki ima določeno ceno v CBZ, oz. z živilom, mora zdravilo/živilo ponuditi po ceni, kot je na dan oddaje posameznega naročila določena v CBZ, zmanjšani za ponujeni popust na ceno in ob upoštevanju enakih pogojev in elementov ponudbe (višine ponujene ugodnosti na obseg poslovanja). Glede dobave novih zdravil brez recepta, ki nimajo določene cene v CBZ, pa je naročnik v tretjem odstavku 9. člena vzorca okvirnega sporazuma predvidel, da če bo dobavitelj razpolagal s tem zdravilom, ga mora ponuditi po ceni iz svojega veleprodajnega cenika, ob upoštevanju enakih pogojev in elementov ponudbe (višine ponujene ugodnosti na obseg poslovanja).

V četrtem odstavku 9. člena okvirnega sporazuma je določeno:

»Dobavitelj se obvezuje, da bo naročniku, v kolikor bo dobavitelj z njim razpolagal in bo skladno s svojo poslovno politiko sposoben dobaviti novo zdravilo oziroma živilo, dobavil vse novo blago, ki ga bo naročnik potreboval v času izvajanja tega okvirnega sporazuma. Za novo blago ne veljajo razmerja, ki so ga določili posamezni naročniki«.

Upošteva 9. člen vzorca okvirnega sporazuma Državna revizijska komisija ne more pritrditi navedbam vlagatelja, da je naročnik določil avtomatizem za vsa nova zdravila/živila oz. da jih mora dobavitelj dobaviti, če z njimi razpolaga, ampak gre pritrditi navedbam naročnika, da je zahteva glede dobave novih zdravil oz. živil oblikovana pogojno. Iz citiranega člena izhaja, da bo dobavitelj, če bo razpolagal z novim zdravilom/živilom in bo skladno s svojo poslovno politiko sposoben dobaviti novo zdravilo/živilo, le-tega dolžan dobaviti ob upoštevanju pogojev in elementov iz ponudbe. Naročnik je opredelil (le) pod kakšnimi pogoji bo dobavitelj dolžan dobaviti novo zdravilo/živilo, medtem ko je odločitev, ali bo dobavil novo zdravilo/živilo, prepustil dobaviteljem. Sporni člen okvirnega sporazuma tako ne zavezuje dobavitelja, da tekom izvajanja okvirnega sporazuma dobavlja tudi nova zdravila/živila ob upoštevanju pogojev in elementov ponudbe, saj v kolikor bo dobavitelj ocenil, da v skladu s svojo poslovno politiko ni sposoben dobaviti novega zdravila/živila oz. da bi bila dobava novih zdravil/živil v nasprotju z njegovo poslovno politiko, tega zdravila/živila naročniku ne bo dobavil. Upošteva navedeno se kot neutemeljene izkažejo navedbe vlagatelja, da bo dolžan dobavljati nova zdravila/živila pod pogoji iz ponudbe že, če jih bo imel na zalogi, saj kot je razvidno iz citiranega člena okvirnega sporazuma, bo dobavitelju (oz. vlagatelju v primeru sklenitve okvirnega sporazuma) tudi če bo imel novo zdravilo/živilo na zalogi, še vedno omogočena presoja, ali ga je skladno s svojo poslovno politiko sposoben dobaviti - v kolikor bo dobavitelj presodil, da mu njegova poslovna politika omogoča dobavo zdravila/živila, ga bo moral dobaviti upošteva pogoje in elemente ponudbe, če pa bo dobavitelj oz. vlagatelj presodil, da je dobava zdravila/živila pod pogoji iz ponudbe v nasprotju z njegovo poslovno politiko, ga naročniku ne bo dobavil.

Upošteva navedeno se kot neutemeljene izkažejo navedbe vlagatelja, da morajo ponudniki ugibati, katera zdravila/živila se bodo v trajanju okvirnega sporazuma pojavila na trgu, kakšna bo njihova cena in kakšne bodo potrebe pacientov, ter posledično tudi navedbe, da bodo glede novih zdravil/živil ponudniki oblikovali različne (lastne) ocene, ki bodo rezultirale v predložitvi neprimerljivih ponudb. Gospodarskim subjektom pri oblikovanju ponudbe (oz. pri oblikovanju popusta na ceno zdravila/živila in pri oblikovanju ugodnosti na obseg poslovanja) ni treba upoštevati novih zdravil. Pritrditi gre zato naročniku, da vlagatelj očitke o nejasno oblikovanem predmetu javnega naročila, ki onemogoča predložitev primerljivih ponudb, utemeljuje na napačni

(zmotni) predpostavki, in sicer, da naročnik ponudnikom oz. dobaviteljem nalaga obveznost dobave novih zdravil pod pogoji iz ponudbe.

Glede revizijskih očitkov, da naročnik ni opredelil načina izbire dobavitelja za novo zdravilo/živilo in da naročnik glede naročanja novih zdravil ne bo spoštoval predvidenega razmerja med sklopoma, gre ugotoviti, da je naročnik določil, da za nova zdravila/živila ne veljajo vnaprej predvidena razmerja med sklopoma. Navedeno je tudi razumljivo, saj naročnik ne zahteva, da dobavitelji dobavljajo nova zdravila/živila, zato tudi ni nujno, da bosta oba dobavitelja zainteresirana za dobavo novih zdravil/živil. Posledično naročniku ni mogoče očitati kršitev, ker se ni zavezal k spoštovanju predvidenega razmerja med sklopoma glede novih zdravil/živil.

Upošteva se navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal, da bi bile določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v delu, ki se nanašajo na dobavo novih zdravil/živil, oblikovane v nasprotju z določbami ZJN-3.

4. Glede merila za oddajo javnega naročila (točka III.4, III.5 in III.6 zahtevka za revizijo)

Vlagatelj zatrjuje, da naročnik zahteva enoten popust za vsa zdravila oz. živila v posameznem sklopu, kar ima, upošteva se, da so količine okvirne in informativne narave, naročnik pa bo naročal glede na dejanske potrebe, za posledico, da izbor ekonomsko najugodnejše ponudbe ne bo temeljil na konkurenčnosti, ampak na špekulaciji, kateri izmed ponudnikov bo bolj natančno opredelil naročnikove bodoče potrebe. Brez vrste in količine zdravil ni mogoče oblikovati popustov. Ponudniki bodo pri dražjih zdravilih zaradi enotnega popusta in minimalne ugodnosti na obseg poslovanja utrpeli izgubo, ki jo bodo kompenzirali z nižjim povprečnim popustom. Naročnik bi moral dopustiti oblikovanje popusta na vsako posamezno zdravilo, ne pa zahtevati enotnega popusta za celoten sklop. Naročnik se ne zavezuje k dobavi posameznih vrst artiklov in količin, zato bodo ponudniki različno ocenili naročnikove potrebe, poleg tega bodo ponudniki različno predvidevali, katera zdravila oz. živila bi še lahko bila uvrščena v posamezne sklope in si tako sami določili različen obseg posameznega sklopa, kar vse bo vodilo v predložitev neprimerljivih ponudb. Nesorazmerna je določba dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, da se ugodnost na obseg poslovanja, v odstotku kot izhaja iz ponudbe, obračuna od dejanske vrednosti dobav, četudi dejanska vrednost dobav ne bo dosegla predvidene vrednosti. Na eni strani so ponudniki dolžni upoštevati vrednosti dobav pri oblikovanju popusta, na drugi strani pa se naročnik ne zaveže za predviden obseg dobave. Nesprejemljivo je, da naročnik pripravi popis zdravil, ki ne drži niti glede vrste zdravil niti glede količine niti glede obsega poslovanja. S tem ko naročnik ni enoznačno opredelil, katere vrste in količine zdravil oz. živil spadajo v posamezne sklope, je določitev specifikacij predmeta naročila, ki niso določena v skladu z 68. členom ZJN-3, prenesel na ponudnike. Ker je naročnik zagotovil manj informacij od potrebnih, bodo ponudniki različno razumeli predmet naročila v posameznem sklopu, naročnik pa bo prejel neprimerljive ponudbe. Vlagatelj predlaga postavitev predhodnega vprašanja Sodišču EU, in sicer, ali se šteje, da merila za oddajo javnega naročila spoštujejo načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki, če so v pretežni meri odvisna od ponudnikove ocene naročnikovih potreb, in izvedbo ustne obravnave z zaslišanjem zakonitega zastopnika vlagatelja, ki bi pojasnil način oblikovanja ponudbene cene ter vpliv količine na oblikovanje ponudbene cene.

Vlagatelj zatrjuje, da je naročnik, kljub predvidenim razmerjem med sklopoma, za oba sklopa določil enako višino zahtevane minimalne ugodnosti na obseg poslovanja, kar je v nasprotju z načelom sorazmernosti in načelom enakopravne obravnave ponudnikov, ter da naročnik dopušča, da se v izvedbeni fazi spremenijo podatki, relevantni v okviru merila za oddajo javnega naročila, saj se v okviru merila za oddajo javnega naročila upošteva popust na ceno zdravila/živila, določeno v CBZ na dan poteka roka za oddajo ponudb, medtem ko bo dobavitelj v izvedbeni fazi dobavljal zdravilo oz. živilo po ceni, določeni v CBZ na dan oddaje posameznega

naročila, znižani za ponujeni popust. Določilo, da ponudnik dobavlja zdravila po ceni, določeni v CBZ na dan oddaje posameznega naročila, je nesorazmerno, saj bodo ponudniki podali popust na ceno, določeno na dan oddaje ponudbe, zagotavljati pa bodo morali popust na ceno, ki bo lahko v izvedbeni fazi višja ali nižja. Merilo za izbor je fiksna cena zdravila na dan poteka roka za oddajo ponudb, v izvedbeni fazi pa je fiksni popust in ne cena.

Naročnik na drugi strani navaja, da zahteva glede skupne finančne ugodnosti temelji na načelu konkurenčnosti, saj ponudniki konkurirajo za celoten sklop, kot tudi na načelu sorazmernosti, saj naročnik oddaja celoten sklop. Merilo je nedvoumno povezano s predmetom javnega naročila, saj se nanaša na vrednost dobavljenih zdravil oz. živil, prav tako je podana sorazmernost s cilji naročila, pridobitev predmeta javnega naročila po čim nižji ceni oz. z vsaj zahtevano stopnjo ugodnosti. Vlagatelj je seznanjen z zdravili oz. živil, ko so predmet posameznega sklopa, kot tudi s cenami teh zdravil, zato lahko pri oblikovanju ugodnosti upošteva razlike med zdravili, ki so združena v posameznem sklopu. Naročnik ne more definirati trajno aktualnega popisa zdravil in tudi ne more vnaprej natančno določiti niti vrste zdravil oz. živil, niti količine zdravil oz. živil. Predmet javnega naročila je naročnik opredelil opisno in tako na določen oz. določljiv način določil vrsto blaga. Naročnik zavrača očitke, vezane na določitev višine minimalne zahtevane ugodnosti na obseg poslovanja, in zatrjuje, da iste ali različne minimalne stopnje ugodnosti oz. popustov ne predstavljajo razlikovanja med ponudniki, pač pa razlikovanje med posameznimi sklopi. Naročnik zavrača tudi navedbe, da se v izvedbeni fazi spreminjajo podatki, relevantni v okviru merila za oddajo javnega naročila, saj se višina ponujenega popusta v izvedbeni fazi ne bo spreminjala.

Vlagatelj v tem delu zahtevka za revizijo naročniku očita kršitve določb ZJN-3 pri oblikovanju merila za oddajo javnega naročila. Izpostavljene revizijske navedbe je treba presoјati ob upoštevanju 84. člena ZJN-3, ki v prvem odstavku določa, da naročnik odda javno naročilo na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe (prvi odstavek 84. člena ZJN-3). Skladno z drugim odstavkom 84. člena ZJN-3 se ekonomsko najugodnejša ponudba določi na podlagi cene ali stroškov, ob uporabi pristopa stroškovne učinkovitosti, na primer z izračunom stroškov v življenjski dobi, kot ga določa ta zakon, in lahko zajema tudi najboljše razmerje med ceno in kakovostjo, ocenjeno na podlagi meril, ki se nanašajo na kakovost ter okoljske ali socialne vidike, povezane s predmetom javnega naročila. Merila za oddajo naročila (in z njimi povezana metoda vrednotenja ponudb) morajo biti objektivna in zagotavljati skladnost z načelom transparentnosti. Poleg tega morajo merila za oddajo naročila zagotavljati možnost učinkovite konkurence (druga poved šestega odstavka 84. člena ZJN-3) in morajo biti nediskriminatorna, sorazmerna in povezana s predmetom javnega naročila (peti odstavek 84. člena ZJN-3). Šteje se, da so merila povezana s predmetom javnega naročila, če se nanašajo na gradnje, blago ali storitve, ki jih je treba zagotoviti v skladu z javnim naročilom, in sicer v katerem koli pogledu in na kateri koli stopnji njihove življenjske dobe, vključno z dejavniki, povezanimi s posebnim postopkom proizvodnje, zagotavljanja ali trženja teh gradenj, blaga ali storitev, ali s posebnim postopkom za drugo stopnjo njihove življenjske dobe, tudi če takšni dejavniki vsebinsko niso del njih (peti odstavek 84. člena ZJN-3).

Iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila je razvidno, da je naročnik v sklopih, katerih predmet so zdravila brez recepta, ki imajo določeno ceno v CBZ, in v sklopih, katerih predmet so živila, kot merilo za oddajo javnega naročila določil »*skupno finančno ugodnost*«, ki predstavlja seštevek popusta na ceno zdravila/živila, določeno v CBZ in ugodnosti na obseg poslovanja. V sklopih, katerih predmet so zdravila brez recepta in katerih cena ni določena v CBZ, je naročnik kot merilo za oddajo javnega naročila določil najnižjo skupno ponudbeno ceno v EUR brez DDV (ki se izračuna upoštevajе ponudbene cene za zdravila brez cene v CBZ, ki jih je naročnik določil v Prilogi 6) z upoštevanjo ugodnostjo na obseg poslovanja (glej točko B.04 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila).

V sklopih, katerih predmet so zdravila in živila, ki imajo določeno ceno v CBZ, je torej relevanten popust na ceno zdravila/živila in ugodnost na obseg poslovanja, v sklopih, katerih predmet so zdravila brez cene v CBZ, pa skupna ponudbena cena v EUR brez DDV ter ugodnost na obseg poslovanja. Tako popust na ceno zdravila/živila kot tudi ugodnost na obseg poslovanja ponudniki določijo v odstotkih (%) za cel sklop glede na predvideno vrednost dobav zdravil oz. živil v posameznem sklopu v obdobju enega leta, pri čemer lahko ponudnik ponudi le stopnjo ugodnosti za obseg poslovanja, ki je enaka ali višja od vrednosti minimalne stopnje ugodnosti za obseg poslovanja, ki je razvidna iz Priloge 3 – Minimalni delež ugodnosti (v kateri je za vsak sklop navedena minimalna stopnja ugodnosti na obseg poslovanja), v nasprotnem primeru bo ponudba (v relevantnem sklopu) izločena kot nedopustna (glej točko B.04 Navodil ponudnikom za izdelavo ponudb).

Pritrditi gre vlagatelju, da naročnik zahteva, da ponudniki ponudijo »enotno« stopnjo popusta na ceno zdravila/živila in enotno stopnjo ugodnosti na obseg poslovanja, in da naročnik ne dopušča, da bi ponudniki za posamezna zdravila oz. živila, ki so uvrščena v posamezni sklop, ponudili različno višino popusta oz. ugodnosti. V zvezi z vlagateljevim zavzemanjem, da bi naročnik oblikoval merilo za oddajo javnega naročila na način, da bi ponudniki lahko za vsako posamezno zdravilo/živilo oblikovali popust na ceno oz. ugodnost na obseg poslovanja, gre pojasniti, da Državna revizijska komisija glede na pristojnost iz prvega odstavka 60. člena ZPVPJN (organ, ki odloča o zakonitosti oddaje javnih naročil) v postopku pravnega varstva lahko odloči le o zakonitosti oddaje javnega naročila in torej o zakonitosti naročnikovega ravnanja, ne more pa odločati o primernosti naročnikovega ravnanja. Državna revizijska komisija presoja zakonitost obstoječega ravnanja naročnika, ni pa pristojna za presojo (ali celo za podajo mnenja), na kakšen način oz. kako naj naročnik izvede postopek javnega naročanja ali kakšen način izvedbe javnega naročila bi bil primernejši. Ker torej predmet revizijskega postopka obsega (v okviru revizijskih navedb) preverjanje, ali je izvedeni način oddaje javnega naročila skladen z določbami ZJN-3, se Državna revizijska komisija ni vsebinsko opredeljevala do vlagateljevega predloga glede oblikovanja merila za oddajo javnega naročila.

Ker vlagatelj očitke pri oblikovanju merila za oddajo javnega naročila utemeljuje tudi z navedbami, da je naročnik predmet javnega naročila oblikoval v nasprotju z 68. členom ZJN-3 in da naročnik predmeta javnega naročila ni opredelil dovolj jasno oz. da je ta prepuščen vsakemu posameznemu ponudniku, Državna revizijska komisija najprej pojasnjuje, da naročnik s tehničnimi specifikacijami, ki se skladno s prvim odstavkom 68. člena ZJN-3 navedejo v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, opiše oziroma določi predmet naročila, kar je ena od ključnih nalog naročnika v postopku oddaje javnega naročila. Z njimi namreč naročnik potencialnim ponudnikom predstavi zahtevane značilnosti predmeta javnega naročila, ki naj bi izražale pričakovanja naročnika glede namena, ki ga želi doseči z izvedbo javnega naročila, potencialni ponudniki pa se na podlagi opisa predmeta naročila seznanijo s pričakovanji naročnika in ocenijo, ali lahko ponudijo ustrezen predmet. Tehnične zahteve, ki se nanašajo na predmet naročila, so zato nujne informacije, ki jih ponudniki potrebujejo za pripravo dopustnih, medsebojno primerljivih in konkurenčnih ponudb.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik na določljiv način določil predmet javnega naročila, katerega je opredelil opisno – gre za (1.) zdravila brez recepta z režimom izdaje – BRp (Izdaja zdravila je brez recepta v lekarnah), uvrščena v CBZ, ki imajo eno izmed dovoljenj na podlagi katerega je zdravilo v prometu v Republiki Sloveniji in katerih cena je, skladno z Zakonom o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/2014 s sprem.), določena s strani Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke, (2.) zdravila brez recepta, katerih cena ni določena v CBZ, in sicer tista, ki se prodajajo le v lekarnah (torej z režimom izdaje BRp – Izdaja zdravila je brez recepta v lekarnah), ki so uvrščena v CBZ in ki imajo dovoljenje, da so v prometu v Republiki Sloveniji, in (3.) živila za posebne zdravstvene namene, uvrščena v CBZ in katerih cena je dogovorjena

skladno s Pravilnikom o razvrščanju živil za posebne zdravstvene namene na listo ter jo v CBZ posreduje Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Pritrditi gre sicer navedbam vlagatelja, da se naročnik ni zavezal niti k nakupu določene vrste zdravil/živil niti k nakupu določene količine zdravil/živil, vendar v posledici navedenega predmet javnega naročila ni nedoločen. Poudariti gre, da je okvirni sporazum, ki ga naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila uporablja kot tehniko naročanja, glede na 48. člen ZJN-3 namenjen prav naročilom, kjer gre za istovrstne sklope blaga, ki ga naročnik stalno potrebuje oz. ga potrebuje v daljšem časovnem obdobju, zaradi česar ne more natančno vnaprej opredeliti količine blaga oz. artiklov, ki jih bo naročal. Državna revizijska komisija je že večkrat pojasnila (odločitve, št. 018-233/2015, 018-149/2019-21, 018-096/2021-90, 018-096/2021-91), da je za zdravila/živila mogoče ugotoviti, da se ne proizvajajo v skladu s specifičnimi potrebami posameznih naročnikov, temveč so že prisotna na trgu in jih proizvajajo različni proizvajalci zdravil/živil za potrebe širšega, vnaprej nedoločenega kroga potencialnih kupcev. Naročnik lahko na podlagi preteklih nabav relativno natančno oceni, koliko in katera zdravila oz. živila bodo posamezni javni lekarniški zavodi potrebovali v določenem časovnem obdobju. Vendar je ob tem treba upoštevati, da sprotne potrebe porabnikov že po naravi stvari nihajo in da dejanske potrebe javnih lekarniških zavodov niso nujno enake tistim količinam blaga, ki so jim bile dobavljene v preteklem letu. V obravnavanem primeru naročnik glede na naravo predmeta javnega naročila ne more vnaprej natančno določiti niti vrste zdravil niti količin zdravil/živil, ki jih bo tekom veljavnosti okvirnega sporazuma potreboval.

Čeprav se torej naročnik ne zavezuje za določen obseg dobav, pa ne držijo navedbe vlagatelja, da bodo ponudniki različno opredelili potrebe naročnika in na podlagi teh različno opredeljenih potreb predložili neprimerljive ponudbe. Naročnik je namreč v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila predstavil obsege posameznih sklopov in v ta namen pripravil Prilogo 5 – Popis zdravil, v kateri je naročnik za vsak sklop pripravil popis zdravil in živil, vključno s količino zdravil oz. živil, ter Prilogo 1 – Seznam in vrednosti sklopov, v kateri je navedel ocenjeno vrednost vsakega posameznega sklopa. Z navedenim je naročnik gospodarskim subjektom zagotovil informacije, relevantne za oblikovanje stopnje popusta na ceno zdravila in ugodnosti na obseg poslovanja. Od ponudnikov se tako ne pričakuje, da pri oblikovanju popusta na ceno zdravila in ugodnosti na obseg poslovanja ugibajo o naročnikovih potrebah, kot to zatrjuje vlagatelj. Četudi lahko, upoštevaje, da je delež veletrgovca v ceni zdravila, skladno s Pravilnikom o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini (Uradni list RS, št. 32/2015 s sprem.), zamejen na 27,50 EUR, pride do situacije, ko bi ponudnik zaradi enotne finančne ugodnosti na celoten sklop (v povezavi z minimalno zahtevano višino ugodnosti na obseg poslovanja), v zvezi s posameznim zdravilom/živilom posloval z »izgubo«, katero bi pokrili z »dobičkom« pri cenejših zdravilih/živilih, pa to ne pomeni, da ponudniki sami oblikujejo predmet javnega naročila oz. da ugibajo o predmetu in količini. Vsi gospodarski subjekti »pokrivajo izgube« pri dražjih zdravilih na podlagi enakih izhodišč, in sicer na podlagi vnaprej pripravljene Priloge 5 – Popis zdravil.

Ker so torej neutemeljene navedbe vlagatelja, da gospodarski subjekti oblikujejo višino popusta na ceno in višino ugodnosti na obseg poslovanja na podlagi lastne ocene o naročnikovih potrebah, gre ugotoviti, da odgovor na vprašanje, postavitve katerega predlaga vlagatelj Sodišču EU (in sicer, ali se šteje, da merila za oddajo javnega naročila spoštujejo načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki, če so v pretežni meri odvisna od ponudnikove ocene naročnikovih potreb), ni relevantno (odločujoče) za rešitev spora. Državna revizijska komisija je zato, upoštevaje Sodbo Sodišča Cilfit, C-283/81 (ECLI:EU:C:1982:335, točka 10), vlagateljev predlog za postavitve predhodnega vprašanja Sodišču EU zavrnila. Izhajajoč iz enakih izhodišč je Državna revizijska komisija zavrnila tudi vlagateljev predlog za zaslišanje zakonitega zastopnika vlagatelja, ki bi pojasnil način oblikovanja ponudbene cene ter vpliv količin na oblikovanje ponudbene cene. Državna revizijska komisija je upoštevajoč drugo poved iz prvega odstavka 35. člena ZPVPJN zavrnila tudi vlagateljev predlog za izvedbo ustne obravnave, saj je mogoče dejansko stanje pravilno in popolno ugotoviti že na podlagi dokumentacije iz postopka javnega

naročanja in predrevizijskega postopka. Državna revizijska komisija ob tem tudi ugotavlja, da ni izpolnjen niti pogoj iz druge povedi iz prvega odstavka 35. člena ZPVPJN za njeno obvezno izvedbo (prim. tretjo poved iz prvega odstavka 35. člena ZPVPJN), saj njene izvedbe ni predlagal tudi naročnik.

V zvezi z revizijskimi očitki o naročnikovi kršitvi načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), ki jih vlagatelj utemeljuje z navedbami, da posamezni naročniki pri določitvi višine zahtevane minimalne ugodnosti v posameznih sklopih niso upoštevali količinskega razmerja med sklopoma za posamezno vrsto blaga, gre pojasniti, da domnevno neustrezna razmerja med minimalno zahtevano ugodnostjo in količinskim obsegom posameznega sklopa na ravni posamezne vrste blaga veljajo za vse gospodarske subjekte enako - vsi ponudniki so v enakem položaju, saj za vse ponudnike veljajo enaka merila, določena za posamezni sklop. Ni pa mogoče načela enakopravne obravnave ponudnikov razumeti na način, da bi naročniku nalagal, da gospodarskim subjektom zagotovi enak položaj v različnih sklopih. Sklop je del javnega naročila, ki tvori zaključeno celoto in ga je mogoče oddati ločeno, zato lahko naročnik za vsak sklop določi različne pogoje, zahteve ali merila, lahko pa naročnik za vse sklope določi enake pogoje, zahteve in merila. Tudi sicer pa vlagatelj navedb, da je ponudnik, ki odda ponudbo za oba sklopa, v slabšem položaju kot ponudnik, ki odda ponudbo le za en sklop, ne pojasni in konkretizira. Če pa je treba navedbe vlagatelja razumeti na način, da bi bil ponudnik, kateremu bi bil dodeljen večji sklop (sklop 1) v boljšem položaju kot ponudnik, kateremu bi bil dodeljen manjši sklop (sklop 2), gre poudariti, da je odločitev, ali bo gospodarski subjekt sodeloval v postopku oddaje javnega naročila in v primeru predložitve ekonomsko najugodnejše ponudbe sklenil pogodbeno razmerje v vsebini, kot jo je določil naročnik, lastna poslovna odločitev vsakega gospodarskega subjekta. Tako je tudi v postopku oddaje zadevnega javnega naročila lastna poslovna odločitev vlagatelja, ali bo predložil ponudbo tudi za sklope 2, čeprav bodo po mnenju vlagatelja izbrani ponudniki za sklope 2 v slabšem položaju kot izbrani ponudniki za sklope 1.

Zavrni gre navedbe vlagatelja, da je merilo ugodnost na obseg poslovanja oblikovano v nasprotju z načelom sorazmernosti. Nobenega dvoma ne more biti, da je merilo ugodnost na obseg poslovanja povezano s predmetom javnega naročila, saj se (posredno) nanaša na vrednost dobavljenih zdravil oz. živil, prav tako pa je podana sorazmernost s cilji naročila – pridobitev predmeta javnega naročila po čim nižji ceni oz. z vsaj zahtevano stopnjo ugodnosti (prim. odločitve št. 018-096/2021-89, 018-096/2021-90, 018-096/2021-91, 018-069/2022 in 018-092/2022). Navedenega ne spreminja dejstvo, da bo dobavitelj naročniku izstavil dobropis v višini vrednosti ugodnosti na obseg poslovanja, ki se obračuna od zneska dejanske (izvršene) vrednosti dobav, četudi dejanska (izvršena) vrednost dobav ne bo dosegla predvidene oz. ocenjene vrednosti (glej 7. člen vzorca okvirnega sporazuma). Kljub navedenemu je namreč merilo *»ugodnost na obseg poslovanja«* povezano s predmetom javnega naročila, saj se nanaša na vrednost dobavljenih zdravil/živil oz. na višino dobropisa. Zavrni pa gre tudi navedbe vlagatelja, da bo naročnik prejel medsebojno neprimerljive ponudbe, ker bo vsak ponudnik ugibal glede dejansko izvedenega obsega. Kot že pojasnjeno, naročnik je pripravil Prilogo 5 – Popis zdravil, ob upoštevanju katere ponudniki oblikujejo višino ugodnosti na obseg poslovanja.

Zavrni gre tudi navedbe vlagatelja, da naročnik dopušča, da se v izvedbeni fazi spremenijo podatki, relevantni v okviru merila za oddajo javnega naročila. Pritrditi gre sicer vlagatelju, da ponudniki oblikujejo popust na ceno zdravila upoštevaje cene, določene v CBZ na dan poteka roka za oddajo ponudb, medtem ko bo dobavitelj v izvedbeni fazi dobavljal zdravilo/živilo po ceni določeni v CBZ na dan oddaje posameznega naročila, znižani za ponujeni popust na ceno zdravila/živila (glej 6. člen vzorca okvirnega sporazuma). Vendar pa merilo za oddajo javnega naročila ni cena zdravila/živila, pač pa je merilo za oddajo javnega naročila višina popusta na ceno zdravila/živila, določena na dan poteka roka za oddajo ponudb. Ponudniki torej konkurirajo

v višini popusta, ki so ga pripravljene ponuditi na referenčno ceno oz. na ceno, ki je za vse gospodarske subjekte enaka, tj. cena, določena v CBZ.

Upošteva se navedeno. Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev pri oblikovanju merila za oddajo javnega naročila, s tem povezane revizijske navedbe pa gre zavrniti kot neutemeljene.

5. Glede podizvajalcev

Vlagatelj zatrjuje, da je nesorazmerna naročnikova zahteva, da ponudniki nominirajo podizvajalce. Ker ni jasno, koliko sklopov bo oddanih vlagatelju, ni znano, ali bo vlagatelj, ki lahko tudi sam izvaja prevoze zdravil, pri izvedbi potreboval podizvajalce. Kljub temu, da naročnik zahteva predložitev podizvajalske pogodbe šele pred sklenitvijo okvirnega sporazuma, se mora vlagatelj že pred oddajo ponudbe s prevozniki dogovoriti o bistvenih elementih te pogodbe (predmet pogodbe in cena). O navedenem se vlagatelj ne more dogovoriti, saj ne ve, ali bo izbran in v kakšnem deležu, posledično pa tudi ne, ali bo dodatne prevoze sploh potreboval. Za naročnikovo zahtevo glede nominacije podizvajalcev ne obstajajo utemeljeni razlogi.

Naročnik na drugi strani očitke zavrača in zatrjuje, da zahteva ni v nasprotju z načelom sorazmernosti. Naročnik ne posega v samostojno odločitev ponudnikov, ali bo posamezen sklop izvajal s podizvajalci, kot tudi ne v vsebino podizvajalske pogodbe.

Naročnik je v točki B.01.3. »*Ponudba s podizvajalci*« dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila zahteval, da ponudniki v primeru izvedbe javnega naročila s podizvajalci v ponudbi navedejo vse podizvajalce za vsak posamezen sklop in zanje predložijo ESPD obrazec in obrazec 2: Udeležba podizvajalcev, v katerem ponudniki za vsakega imenovanega podizvajalca navedejo sklop, v katerem je nominiran, ter del sklopa, ki bo oddan v podizvajanje.

Vlagatelj z navedbami, da ne obstajajo utemeljeni razlogi za naročnikovo zahtevo za prigrasitev podizvajalcev že v ponudbi, naročniku očita kršitev načela sorazmernosti (8. člen ZJN-3). Državna revizijska komisija pritrjuje naročniku, da je skladno z osmim odstavkom 94. člena ZJN-3 upravičen, da v postopku oddaje javnega naročila blaga (glavni predmet zadevnega javnega naročila predstavlja javno naročilo blaga) zahteva prigrasitev podizvajalcev. Kot je to razvidno iz naročnikovih navedb se želi naročnik s prigrasitvijo podizvajalcev seznaniti, kateri gospodarski subjekti bodo sodelovali pri izvedbi javnega naročila (oz. kateri gospodarski subjekti bodo izvajali javno naročilo), kot tudi že ob pregledu ponudbe preveriti, da ti subjekti niso v nobeni od situacij, ki bi utemeljevala njihovo izključitev. Državna revizijska komisija pritrjuje naročniku, da je sporna zahteva povezana s predmetom javnega naročila in je objektivno primerna za doseg cilja (predstavitev vseh gospodarskih subjektov, ki bodo sodelovali pri izvedbi naročila), poleg tega pa ne presega tega, kar je razumno nujno za doseg cilja.

Naročnikova zahteva glede nominacije podizvajalcev iz razlogov, ki jih v zahtevku za revizijo navaja vlagatelj, ni v nasprotju z načelom sorazmernosti. Pritrditi gre sicer vlagatelju, da je sodelovanje s podizvajalci lahko (v primeru, če ponudnik razpolaga s prevoznimi sredstvi za prevoz zdravil/živil) odvisno od vprašanja, koliko sklopov bo oddanih posameznemu gospodarskemu subjektu. Če bo namreč gospodarskemu subjektu oddano majhno število sklopov, bo lahko ta subjekt sam izvedel potrebno dostavo zdravil/živil na lokacijo naročnika (in torej pri izvedbi javnega naročila ne bo potrebno sodelovanje s podizvajalci), ter nasprotno, če bo posameznemu gospodarskemu subjektu oddano večje število sklopov, ta gospodarski subjekt ne bo mogel sam izvesti vseh oddanih mu sklopov, pač pa bo pri izvedbi javnega naročila potrebno sodelovanje s podizvajalci. Vendar pa navedeno ne more biti ključno pri pripravi ponudbe, saj gospodarski subjekti pripravijo ponudbe upoštevaje izhodišče, da jim bodo oddani vsi sklopi, za

katere oddajo ponudbo (oz. en sklop na ravni posameznega naročnika in ravni posamezne vrste blaga). To pomeni, da gospodarski subjekt v primeru oddaje ponudbe za več sklopov, kot jih lahko izvede sam, brez sodelovanja podizvajalcev, v sklopih, ki jih ne more (ali ne želi) izvesti sam, pa nominira podizvajalce. Državna revizijska komisija sicer lahko razume vlagatelja, da se mora (kljub temu, da naročnik zahteva predložitev podizvajalske pogodbe šele pred sklenitvijo okvirnega sporazuma) že pred oddajo ponudbe dogovoriti o možnosti sodelovanja s potencialnimi podizvajalci in se tako dogovoriti o predmetu in ceni, vendar pa vlagatelju ni onemogočen pogojni dogovor s podizvajalci, torej dogovor o predmetu in ceni za primer potrebe po sodelovanju.

Državna revizijska komisija zato ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal naročnikovih kršitev pri oblikovanju zahteve, da ponudniki v ponudbi prigrasijo podizvajalce, vlagateljeve navedbe v tem delu pa gre zavriniti kot neutemeljene.

6. Glede novih lokacij

Vlagatelj zatrjuje, da si je naročnik arbitrarno pridržal pravico do spremembe pogodbe, čeprav pravila javnega naročanja prepovedujejo spreminjanje pogodbe o izvedbi javnega naročanja oz. je ta sprememba dopuščena le izjemoma, in sicer v okviru določbe 95. člena ZJN-3. Določbe, vezane na spremembe predvidenih dobav, niso oblikovane jasno, natančno in nedvoumno. Posledično iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ni razvidno, kakšne spremembe so možne (dodatne dobave, nove lokacije, dobave med dela prostimi dnevi), v kakšnem obsegu (npr. do največ 5% dogovorjenih količin) in pod katerimi pogoji lahko do njih pride. Če naročnik ne zmore jasno in natančno opredeliti pogojev, pod katerimi lahko pride do spremembe pogodbe, potem si pravice do spremembe pogodbe ne more pridržati.

Naročnik je v 14. členu vzorca okvirnega sporazuma določil:

»Dobavitelj se obvezuje dobaviti naročeno blago tudi na vse morebitne nove lokacije, na katerih bo naročnik izvajal svojo dejavnost v času trajanja tega okvirnega sporazuma ter se obvezuje upoštevati morebitne spremenjene čase dobav in/ali spremenjen delovni čas naročnika oziroma njegovih posameznih enot, kjer opravlja svojo dejavnost. Dobavitelj ni upravičen do nikakršnih dodatnih plačil zaradi navedenega (iz naslova nove lokacije ali spremenjenega urnika)«.

Kot je to Državna revizijska komisija pojasnila ob primerljivem dejanskem stanju in ob primerljivi dejstveni podlagi v odločitvah, št. 018-061/2022-12 in 018-069/2022-10, določba 95. člena ZJN-3 ureja dopustne spremembe pogodbe o izvedbi javnega naročila in okvirnega sporazuma brez izvedbe novega javnega naročila. Državna revizijska komisija ni presojala, ali bi bili v obravnavanem primeru izpolnjeni pogoji za dopustno spremembo okvirnega sporazuma na podlagi 95. člena ZJN-3, saj bi se takšna presoja nanašala na hipotetične situacije, ki ne morejo biti predmet pravnega varstva. Pri tem gre še dodati, da če naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila morebitne spremembe okvirnega sporazuma ni predvidel v jasnih, natančnih in nedvoumnih določbah, kot to zatrjuje vlagatelj, potem naročnik, po sklenitvi okvirnega sporazuma, ne bo imel podlage v prvem odstavku 95. člena ZJN-3 za njegovo spremembo.

Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, da se določbe, ki urejajo morebitno spremembo lokacij dobav zdravil/živil, ne nanašajo na pogoje, izključitvene razloge ali druge zahteve, ki bi jih moral izpolnjevati ponudnik, da bi lahko sodeloval v postopku oddaje javnega naročila oz. da bi dokazal usposobljenost za izvedbo naročila. Določbe prav tako ne vsebujejo nobenih elementov, ki bi predstavljali merila oz. na podlagi katerih bi naročnik ponudnike razvrščal od najbolj do najmanj ugodnega. Sporna določba se tako ne nanaša na fazo postopka oddaje javnega naročila, temveč na fazo izvajanja predmeta javnega naročila. Glede na navedeno Državna revizijska

komisija ugotavlja, da obravnavana določba vlagatelju ne omejuje ali preprečuje sodelovanja v postopku oddaje javnega naročila in zato ne posega v njegov položaj.

Ne glede na to, da zaradi obravnavane določbe vlagatelj v predmetnem postopku oddaje javnega naročila nima obveznosti, ki bi se nanašale na pripravo ponudbe oz. sodelovanje v postopku, gre pojasniti, da odločitev, ali bo sodeloval v postopku oddaje javnega naročila in v primeru predložitve najugodnejše ponudbe sklenil okvirni sporazum v vsebini, kot jo je določil naročnik, sodi v avtonomno poslovno sfero vsakega gospodarskega subjekta. Ponudnik ima, kot samostojen subjekt na trgu, možnost, da v ponudbeno ceno vključi vsa tveganja, tudi tista, ki presegajo njegova (običajna) predvidevanja in s tako ceno konkurira z drugimi ponudniki na javnem naročilu. Pri tem je nujno, da naročnik zagotovi, da imajo vsi ponudniki enak izhodiščni položaj, ki je podlaga za ocenjevanje in odločitev o prevzemu tveganj. V obravnavanem primeru so vsi subjekti glede novih lokacij dobav v enakem izhodiščnem položaju, ki je podlaga za ocenjevanje in odločitev o prevzemu tveganj. Ali, kako in koliko bo gospodarski subjekt vključil takšno tveganje v ponudbeno ceno, pa je lastna odločitev vsakega gospodarskega subjekta. Državna revizijska komisija ugotavlja, da gre od vlagatelja, ki je strokovnjak na svojem področju, ob enakem izhodiščnem položaju pričakovati, da bo glede na razpoložljive podatke in upoštevajoč lastne izkušnje zmožni finančno ovrednotiti tveganja, vezana na dodatne dobave, in tako z vključitvijo teh stroškov oblikovati konkurenčno ponudbeno ceno oz. popust. V kolikor vlagatelj ugotovi, da vseh tveganj v ponudbeni ceni ne more zajeti ali da bi z oblikovanjem določene ponudbene cene oz. popusta nase prevzel preveliko breme, je na njem odločitev, ali bo na javnem naročilu s predložitvijo ponudbe sploh sodeloval.

7. Izbira po sklopih

Vlagatelj zatrjuje, da predviden način oddaje predmetnega javnega naročila (omejitev številna sklopov, ki se lahko oddajo posameznemu ponudniku na ravni posameznega zavoda in na ravni posamezne vrste blaga, v povezavi z določbo, da bo naročnik, če bi posamezni ponudnik oddal ekonomsko najugodnejšo ponudbo za oba sklopa, odločitev za drugi sklop sprejel po sprejemu odločitve o oddaji za prvi sklop) posega v pravico do učinkovitega pravnega varstva. Ko bo odločitev za prvi sklop postala pravnomočna, v to odločitev ne bo mogoče posegati, ne glede na morebiten uspeh v postopku revizije, ki bi botroval temu, da bi bilo treba spremeniti tudi prvotno odločitev. Poleg tega ni jasno, kako bo naročnik ravnal, če bo prejel dopustno ponudbo le za sklope 1. Morebitna oddaja sklopov 1 in ponovitev postopka javnega naročanja za sklope 2 ne bi predstavljale zakonitega poslovanja in ne bi omogočale izvajanja dobav v predvidenem deležu.

Naročnik na drugi strani zatrjuje, da se revizijski očitki, vezani na vprašanje, kaj bi bilo, če bi naročnik oddal sklope 1 in ponovil postopek za sklope 2, ne nanašajo na določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ampak se nanašajo na hipotetične primere, ki ne morejo biti predmet presoje. Naročnik še dodaja, da v nobeno pravnomočno odločitev ni mogoče posegati.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil, da je lahko posameznemu ponudniku oddan le en sklop za posamezno vrsto blaga na ravni posameznega naročnika. Državna revizijska komisija pojasnjuje (kot je to pojasnila že v odločitvah, št. 018-096/2021-21, 018-096/2021-22, 018-069/2022-10 in 018-092/2022-16), da ima naročnik skladno s tretjim odstavkom 73. člena ZJN-3 možnost omejitve števila sklopov, ki bodo oddani enemu ponudniku in da je naročnik, kot je to razvidno iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in njegovih navedb v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo, sporno določbo vključil v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila iz razloga zanesljivosti dobav, kar gre šteti za objektivno utemeljen razlog, povezan s predmetom javnega naročila. Naročniku zato ni mogoče očitati kršitev, ker je določil, da je ponudnik lahko izbran le v enem sklopu na ravni posameznega zavoda in na ravni posamezne vrste blaga.

Kot je to razvidno iz točke B.01.5 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in iz naročnikovega odgovora, objavljenega na Portalu javnih naročil dne 18. 11. 2022 ob 17.12, bo naročnik, če bo posamezni ponudnik oddal najugodnejšo ponudbo za oba sklopa na ravni posameznega naročnika in na ravni posamezne vrste blaga, posledično pa bi morala biti ponudba tega ponudnika v sklopu 2 zavrnjena, sprejel odločitev o oddaji za sklop 2 po sprejemu odločitve za sklop 1.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je zaradi predvidenega načina sprejemanja odločitev o oddaji naročila onemogočeno učinkovito pravno varstvo ponudnikov, vendar pa so njegove navedbe v tem delu povsem pavšalne in niso sposobne vsebinske obravnave. Vlagatelj ne pojasni in ne konkretizira, zakaj bi predviden način oddaje javnega naročila onemogočal učinkovito pravno varstvo. Vlagatelj izpostavljenе očitke utemeljuje zgolj z navedbami, da v pravnomočne odločitve ni mogoče posegati, čemer gre sicer pritrditi, vendar pa iz vlagateljevih navedb ni mogoče razbrati, zakaj pravnega varstva ne bi bilo mogoče uveljavljati pred nastopom pravnomočnosti odločitve o oddaji naročila. Državna revizijska komisija še dodaja, da upošteva, da je sklop del javnega naročila, ki tvori zaključeno celoto in ga je mogoče oddati ločeno, naročnik tudi ni dolžan sprejeti odločitev o oddaji javnega naročila za posamezne sklope sočasno, pač pa jih lahko sprejme v različnem časovnem obdobju, ki se lahko razlikujejo glede na trenutek nastopa pravnomočnosti in zoper katere lahko aktivno legitimirane osebe sprožijo ločene postopke pravnega varstva.

Iz revizijskih navedb, da ni jasno, kako bo naročnik ravnal in naročal blago, če bo lahko oddal le sklop 1, in da morebitna oddaja sklopa 1 in ponovitev postopka za sklop 2, ne bi predstavljala zakonitega poslovanja in ne bi omogočala izvršitve dobav v predvidenem deležu, ni mogoče razbrati, kaj vlagatelj očita naročniku kot kršitev. V kolikor vlagatelj tudi z izpostavljenimi navedbami zatrjuje, da je v posledici naročnikovega ravnanja onemogočena pravica do pravnega varstva, gre ugotoviti, da vlagatelj (tudi) v tem delu očitkov ne konkretizira in tako ne pojasni, zakaj bi oddaja sklopa 1 in neoddaja sklopa 2 onemogočala učinkovito pravno varstvo zoper odločitev o oddaji sklopa 1 oz. odločitev o neoddaji sklopa 2. Prav tako vlagatelj ne pojasni, zakaj oddaja sklopa 1 in ponovitev postopka za sklop 2, ne bi predstavljala zakonitega poslovanja in ne bi omogočala izvršitve dobav v predvidenem deležu. V kolikor pa bi bilo treba vlagateljeve navedbe v tem delu razumeti na način, da vlagatelj naročniku očita kršitve, ker ni določil pravil za primer neoddaje sklopa 2 na ravni posameznega naročnika in na ravni posamezne vrste blaga, pa za vsebinsko presojo takšnih navedb vlagatelju ni mogoče priznati aktivne legitimacije (14. člen ZPVPJN), saj iz njegovih navedb ni razvidno, kako bi umanjkanje teh pravil lahko vplivalo na pravni položaj vlagatelja v tem postopku oddaje javnega naročila na način, da bi mu bilo onemogočeno oz. oteženo sodelovanje v postopku in pridobitev predmetnega javnega naročila v izvedbo. Podatek, na kakšen način bo naročnik nadaljeval s postopkom javnega naročanja, če v tem postopku ne bo oddal sklopa 2 na ravni posameznega naročnika in na ravni posamezne vrste blaga, ni podatek, ki bil potreben za pripravo ponudbe.

Upošteva se navedeno gre kot neutemeljene zavrniti vlagateljeve navedbe, da predviden način sprejemanja odločitev o oddaji posameznega sklopa na ravni istega naročnika in iste vrste blaga, onemogoča učinkovito pravno varstvo.

8. Podaljšanje finančnega zavarovanja za resnost ponudbe in dobro izvedbo pogodbenih obveznosti

Vlagatelj zatrjuje, da si je naročnik vnaprej pridržal pravico od ponudnikov zahtevati podaljšanje finančnega zavarovanja, kar je v nasprotju z načelom transparentnosti in načelom sorazmernosti

Zahteva tudi ni v povezavi s predmetnim javnim naročilom, saj si naročnik ni pridržal pravice, da od ponudnikov zahteva podaljšanje veljavnosti ponudbe.

Naročnik na drugi strani navaja, da »*možnost podaljšanja zavarovanj*« ni v neskladju s predpisi s področja javnega naročanja, saj naročnik lahko zaprosi za podaljšanje veljavnosti ponudbe, če pri tem ravna v skladu z načelom enakopravne obravnave ponudnikov, ponudnik pa se sam odloči, ali bo veljavnost ponudbe podaljšal. Enako velja glede spremljajočega zavarovanja za resnost ponudbe.

Naročnik je v točki B.03 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila zahteval, da ponudba velja najmanj do 7. 8. 2023 in da ponudniki predložijo tudi finančno zavarovanje za resnost ponudbe, pri čemer je naročnik v točki B.02.10. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila določil »*Veljavnost zavarovanja za resnost ponudbe mora znašati najmanj do 7. 8. 2023, z možnostjo podaljšanja na zahtevo pooblaščenega naročnika*«.

Pritrditi gre smiselnim navedbam vlagatelja, da ponudniki niso dolžni podaljšati niti veljavnosti ponudbe niti finančnega zavarovanja za resnost ponudbe. Ponudniki namreč pripravijo ponudbo ob upoštevanju okoliščin, znanih ob pripravi ponudbe, ki pa se lahko spremenijo, v posledici pa ni nujno, da so po določenem časovnem obdobju še pripravljeni ponuditi izvedbo javnega naročila pod pogoji iz ponudbe. Vendar pa Državna revizijska komisija ne more pritrditi navedbam vlagatelja, da naročnik, upošteva citirano določbo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ponudnikom nalaga obveznost podaljšanja finančnega zavarovanja za resnost ponudbe. Z navedbo »*z možnostjo podaljšanja na zahtevo pooblaščenega naročnika*« si je naročnik pridržal možnost, da ponudnike pozove k podaljšanju finančnega zavarovanja, ni pa s tem zavezal ponudnikov k določenemu ravnanju. Z izpostavljenimi navedbami je naročnik opredelil lastna (možna) ravnanja v postopku javnega naročanja in ne ravnanj ponudnikov. Navedeno potrjuje tudi dejstvo, da naročnik ni predvidel nobene sankcije (npr. unovčitev finančnega zavarovanja) za primer, da ponudnik ne podaljša veljavnosti finančnega zavarovanja za resnost ponudbe. To pa tudi pomeni, da se bo ponudnik, če bo prejel naročnikov poziv k podaljšanju finančnega zavarovanja za resnost ponudbe, po prejemu takšnega poziva lahko samostojno odločil, da finančnega zavarovanja za resnost ponudbe ne podaljša.

V zvezi z navedbami vlagatelja, da si naročnik ni pridržal pravice zahtevati podaljšanja veljavnosti ponudbe, gre še dodati, da naročnik takšne pravice nima (naročnik lahko zgolj pozove na podaljšanje veljavnosti ponudbe, ponudniki pa se v skladu s svojo poslovno politiko odločijo, ali bodo veljavnost ponudbe podaljšali), poleg tega pa lahko naročnik pozove k podaljšanju veljavnosti ponudbe, četudi tega izrecno ne predvidi v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo tudi zatrjuje, da je naročnik predvidel, da so dobavitelji dolžni podaljšati finančno zavarovanje za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, vendar pa v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni najti določbe, ki bi izbranemu ponudniku nalagala obveznost podaljšanja finančnega zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti. Iz katere določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila naj bi izhajala takšna zahteva naročnika, vlagatelj v zahtevku za revizijo tudi ne pojasni.

Upošteva se navedeno je Državna revizijska komisija vlagateljeve navedbe o naročnikovi kršitvi načela transparentnosti javnega naročanja in načela sorazmernosti pri oblikovanju zahteve glede podaljšanja finančnega zavarovanja zavrnila kot neutemeljene, saj jih vlagatelj utemeljuje na napačni predpostavki, in sicer, da so ponudniki dolžni podaljšati veljavnost finančnega zavarovanja za resnost ponudbe oz. da bo izbrani ponudnik dolžan podaljšati finančno

zavarovanje za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, čeprav naročnik takšne zahteve v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni določil.

9. Unovčitev finančnega zavarovanja za resnost ponudbe

Vlagatelj zatrjuje, da je nezakonit in nesorazmeren naročnikov pridržek, da iz razloga nepredložitve novega finančnega zavarovanja za resnost ponudbe unovči celotno finančno zavarovanje.

Naročnik pojasnjuje, da bo pred unovčenjem finančnega zavarovanja za resnost ponudbe v primeru umika ponudbe v enem sklopu pozval ponudnika k predložitvi novega finančnega zavarovanja za resnost ponudbe. Naročnik bo tako imel na voljo veljavno zavarovanje za preostale sklope. Če ponudnik ne bo predložil novega finančnega zavarovanja, bo naročnik unovčil zavarovanje v celoti, znesek pa bo zadržal za primer nastopa razloga za unovčitev finančnega zavarovanja še v katerem drugem sklopu, po prenehanju veljavnosti menice in menične izjave pa bo razliko nakazal ponudniku. Tudi denarni depozit je eden izmed možnih instrumentov finančnega zavarovanja za resnost ponudbe.

Pregled dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila pokaže, da je naročnik kot instrument finančnega zavarovanja za resnost ponudbe zahteval (bianco) menico. Višino finančnega zavarovanja je naročnik določil za vsak sklop posebej v Prilogi 2 – Finančno zavarovanje za resnost ponudbe. Za primer oddaje ponudbe za več sklopov je naročnik dopustil, da ponudnik predloži eno bianco menico in eno menično izjavo, s katero dovoljuje unovčitev menice v višini, ki predstavlja seštevek finančnih zavarovanj za sklope, za katere oddaja ponudbo (glej točko B.02.10. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila).

Naročnik je v točki B.02.10. dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila med drugim določil: *»Pooblaščen naročnik bo finančno zavarovanje za resnost ponudbe unovčil v takšni vrednosti kot je v Prilogi 2 - Finančno zavarovanje za resnost ponudbe določena za sklop oziroma sklope, v zvezi s katerim oziroma katerimi bo zavarovanje unovčeno (v zvezi s katerim oziroma katerimi bodo nastopili primeri za unovčenje finančnega zavarovanja). V kolikor na podlagi navedenega finančno zavarovanje ne bi bilo unovčeno v celotni vrednosti, bo pooblaščen naročnik ponudnika pred unovčenjem zavarovanja pozval k predložitvi novega finančnega zavarovanja za resnost ponudbe v višini razlike med že predloženo vrednostjo zavarovanja in vrednostjo nameravanega unovčenja zavarovanja, za zavarovanje preostalih sklopov. V kolikor ponudnik ne bo predložil novega zavarovanja za resnost ponudbe za zavarovanje preostalih sklopov, si pooblaščen naročnik pridržuje zavarovanje unovčiti v celoti, znesek, ki presega znesek unovčenja zavarovanja za sklop oziroma sklope, v zvezi s katerimi bo pooblaščen naročnik zavarovanje unovčil, pa po prenehanju veljavnosti menice in menične izjave nakazati ponudniku«.*

Iz citiranega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, na kakšen način bo ravnal naročnik v primeru nastopa unovčitvenega razloga v enem sklopu, v povezavi z dejstvom, da za primer predložitve ponudbe za več sklopov dopušča predložitve le ene bianco menice. Glede zahtevanega instrumenta finančnega zavarovanja, tj. menice, gre najprej pojasniti, da je menica kot vrednostni papir pisna listina (glej prvi odstavek 212. člena Obligacijskega zakonika, Uradni list RS, št. 83/2001 s sprem.; v nadaljevanju: OZ) in da brez predložitve menice (torej listine) ni mogoče zahtevati izpolnitve terjatve oz. pravice, ki iz nje izhaja (glej 37. člen Zakona o menici, Uradni list FLRJ, št. 104/1946 s sprem., in 217. člen OZ). Naročnik lahko torej le na podlagi menice (pisne listine) zahteva (v primeru nastopa unovčitvenega razloga) izplačilo višine finančnega zavarovanja. Povedano drugače, če naročnik ne razpolaga z menico, ne more zahtevati izplačila garantiranega zneska.

To pomeni, da bi morebitna unovčitev (bianco) menice v višini finančnega zavarovanja za sklop, v zvezi s katerim je nastopil razlog za unovčenje finančnega zavarovanja, povzročila, da naročnik z menico kot pisno listino ne bi več razpolagal in torej ne bi razpolagal s finančnim zavarovanjem za resnost ponudbe za preostale sklope, za katere je ponudnik predložil ponudbo in v zvezi s katerimi ni nastopil razlog za unovčenje finančnega zavarovanja. V izogib situaciji, ko bi naročnik zaradi unovčitve finančnega zavarovanja v enem sklopu ostal brez finančnega zavarovanja za resnost ponudbe v drugih sklopih, je naročnik predvidel, da bo ponudnika pozval na predložitev nove bianco menice. V kolikor bo ponudnik predložil novo bianco menico, bo naročnik eno bianco menico izpolnil in unovčil v višini, ki ustreza višini finančnega zavarovanja za sklop, v katerem je nastopil razlog za unovčitev finančnega zavarovanja, drugo bianco menico pa bo zadržal kot finančno zavarovanje za preostale sklope, za katere je ponudnik predložil ponudbo. V kolikor ponudnik na podlagi naročnikovega poziva ne bo predložil nove bianco menice, bo naročnik (edino) bianco menico, s katero razpolaga, unovčil za celotni znesek (torej v skupni višini finančnega zavarovanja za vse sklope), ponudniku pa bo razliko oz. znesek, ki presega znesek unovčenja zavarovanja za sklop, v zvezi s katerim je bilo zavarovanje unovčeno, nakazal po poteku roka veljavnosti finančnega zavarovanja.

Čeprav vlagatelj pravilno navaja, da lahko ponudnik samo enkrat umakne ponudbo oz. da lahko samo enkrat nastopi unovčitveni razlog, pa naročnik ne predvideva predložitve nove (bianco) menice v zavarovanje resnosti ponudbe za sklop, v zvezi s katerim je nastopil unovčitveni razlog, kot to želi prikazati vlagatelj v zahtevku za revizijo, temveč z namenom, da bo razpolagal s finančnim zavarovanjem za resnost ponudbe za ostale sklope. Pri tem gre v zvezi s sporno določbo poudariti, da bo lahko vlagatelj (v primeru nastopa razloga za unovčitev) pred unovčenjem predloženega finančnega zavarovanja v skupni vrednosti finančnega zavarovanja za sklope, za katere bo oddal ponudbo, naročniku (na njegov poziv) predložil novo (bianco) menico, poleg tega pa, četudi bo naročnik unovčil menico v višini skupne vrednosti finančnega zavarovanja za posamezne sklope, naročnik celotnega zneska ne bo »zadržal«, temveč bo po poteku roka veljavnosti finančnega zavarovanja ponudniku »vrnil« znesek, ki presega znesek finančnega zavarovanja za sklop, v zvezi s katerimi je bilo finančno zavarovanje unovčeno.

Upošteva je navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal naročnikovih kršitev pri oblikovanju zahtev, vezanih na finančno zavarovanje za resnost ponudbe, zato je Državna revizijska komisija s tem povezane revizijske navedbe zavrnila kot neutemeljene.

10. Obvestilo dobavitelja, da dobava ne bo mogoča

Peti odstavek 15. člena vzorca okvirnega sporazuma določa:

»V primeru, da dobavitelj naročenega blaga iz objektivnih razlogov (npr. nezgoda, okvara vozila, drugi primeri višje sile, na katere dobavitelj ni imel vpliva) ne bi mogel dobaviti oziroma bo z dobavo zamudil, mora o tem nemudoma obvestiti naročnika in navesti razlog, zaradi katerega dobave ne bo mogel izvršiti. Dobavitelj lahko naročnika glede zamude obvesti preko telefona, v primeru nezmožnosti dobave pa naročnika obvesti pisno na način in naslov, na katerega je naročilo prejel, v roku 1 ure po prejemu naročila«.

Vlagatelj zatrjuje, da je citirana določba v nasprotju z načelom sorazmernosti in transparentnosti ter sama s seboj v nasprotju, saj ponudnik v primeru objektivno opravičljivih razlogov, zaradi katerih dobava ni mogoča, tega dejstva ne more sporočiti naročniku v 1 uri od prejema naročila, če se tak dogodek ni zgodil. Dogodek, ki je objektivno opravičljiv mora najprej nastopiti, da bi bilo mogoče o tem obvestiti naročnika. Ponudnik bi lahko sporočil eno uro pred dobavo le, če bi se okvara vozila zgodila ravno na poti k naročniku.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da citirana določba vlagatelju ne omejuje ali otežuje sodelovanja v postopku oddaje javnega naročila in zato ne posega v njegov položaj, saj se ne nanaša na pogoje, izključitvene razloge ali druge zahteve, ki bi jih moral izpolnjevati ponudnik, da bi lahko sodeloval v postopku oddaje javnega naročila oz. da bi dokazal usposobljenost za izvedbo naročila. Določba prav tako ne vsebuje nobenih elementov, ki bi predstavljali merila oz. na podlagi katerih bi naročnik ponudnike razvrščal od najbolj do najmanj ugodnega. Sporna določba se tako ne nanaša na fazo postopka oddaje javnega naročila, temveč na fazo izvajanja predmeta javnega naročila. Odločitev, ali bodo sodelovali v postopku oddaje javnega naročila in v primeru predložitve najugodnejše ponudbe sklenili pogodbeno razmerje v vsebini, kot jo je določil naročnik, je lastna poslovna odločitev vsakega gospodarskega subjekta, pri čemer je treba poudariti, da so vsi gospodarski subjekti v enakem položaju, saj naročnik za nobenega izmed njih ni določil drugačnih določb za primer obveščanja o razlogih za zamudo oz. za nemožnost izpolnitve pogodbenih obveznosti.

Ne glede na navedeno pa Državna revizijska komisija še dodaja, da s citirano zahtevo naročnik od dobaviteljev zahteva, da ga nemudoma obvestijo o razlogih za zamudo oz. za nemožnost izpolnitve pogodbenih obveznosti. Vlagatelj pravilno navaja, da mora dejstvo, ki je razlog za zamudo oz. za nemožnost izpolnitve pogodbenih obveznosti, najprej nastopiti (nastati), da bi lahko dobavitelj o tem dejstvu obvestil naročnika. Vendar po presoji Državne revizijske komisije iz sporne določbe okvirnega sporazuma ne izhaja naročnikova zahteva, da ga dobavitelji obvestijo o bodočih, še neznanih dejstvih, pač pa, da ga obvestijo o razlogu, ki že obstaja. Naročnik torej zahteva, da ga dobavitelji o že obstoječih razlogih za nemožnost dobave obvestijo v roku ene ure po prejemu naročila. Če pa bo razlog za nemožnost izpolnitve pogodbenih obveznosti nastal kasneje kot eno uro po prejemu naročila, bo moral dobavitelj o tem razlogu obvestiti naročnika nemudoma, ko bo nastal. Pri gre poudariti, da iz sporne določbe ne izhaja, da bi umanjkanje obvestila v predvidenem roku pomenilo, da se dobavitelj s sklicevanjem na obstoj objektivnih okoliščin oz. okoliščin, nastalih po sklenitvi pogodbe, ki jih ni mogel preprečiti, ne odpraviti in se jim tudi ne izogniti, ne bi mogel razbremeniti odgovornosti za kršitev pogodbenih obveznosti (bodisi v primeru zamude bodisi v primeru nemožnosti izpolnitve pogodbenih obveznosti). Upošteva se navedeno gre ugotoviti, da vlagatelj naročnikove kršitve utemeljuje na napačni interpretaciji 15. člena vzorca okvirnega sporazuma, posledično pa vlagatelj v tem delu zahtevka za revizijo ne more uspeti.

11. Glede odstopa od okvirnega sporazuma v primeru neupoštevanja reklamacij

Vlagatelj še zatrjuje, da je bil naročnik na Portalu javnih naročil opozorjen, da je določba okvirnega sporazuma, v kateri je naročnik predvidel, da lahko odstopi od okvirnega sporazuma v primeru neupoštevanja reklamacij, pomanjkljivo napisana oz. je v nasprotju z načelom sorazmernosti. Naročnik te določbe ni spremenil, zato je ta določba po mnenju vlagatelja nesorazmerna glede na obseg predmeta javnega naročila in obdobje trajanja.

Kljub temu, da določba okvirnega sporazuma, v kateri je naročnik določil razloge za odstop od okvirnega sporazuma, vlagatelju ne omejuje ali otežuje sodelovanja v postopku oddaje javnega naročila, Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj očitke o kršitvi načela sorazmernosti utemeljuje z navedbami, da naročnik, kljub opozorilu na Portalu javnih naročil ni spremenil dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v relevantnem delu. Vlagatelj s takšnimi navedbami ne more uspeti, saj zgolj dejstvo, da naročnik ni sledil predlogu potencialnega gospodarskega subjekta za spremembo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, še ne omogoča sklepanja, da je določba oblikovana v nasprotju s citiranim načelom. Drugih razlogov, ki bi omogočali pravni zaključek o neskladnosti sporne zahteve z načelom sorazmernosti, vlagatelj ni navedel. Upošteva se navedeno gre ugotoviti, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo

ni uspel izkazati naročnikovih kršitev pri oblikovanju določbe 23. člena vzorca okvirnega sporazuma.

12. Zaključno

Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila, zato je, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, vlagateljev zahtevek za revizijo kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, zavrnila vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednik senata:
Aleksander Petrovčič, univ. dipl. ekon.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj,
- pooblaščenec vlagatelja,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.